

PATITUL Bronzová busta Augusta, dříve Octaviana, 27–25 př. n. l.

FRONTISPICE Mozaika domu u jezera ze 4. století.

PŘEDCHOZÍ STRANA Busta Lucia Cornelia Sully, 138–78 př. n. l.

DOLE Decius Mus promlouvá k legiím, Peter Paul Rubens (1616).

Decius Mus je typickým představitelem válečné aristokracie rané republiky, kdy se od římských vůdců očekávalo, že budou velet z bojiště.

NAPROTI Romulus a Remus kojeni vlčicí, považováno za etruskou sochu z 5. století př. n. l.

Každá kopie této knihy vydaná vydavatelem jako paperback je prodávána za podmínky, že nebude prostřednictvím obchodu nebo jinak půjčována, znovu prodávána, pronajímána nebo jinak v oběhu bez předchozího souhlasu vydavatele, s jakoukoliv vazbou nebo obálkou jinou než tou, s níž je vydána, a bez stejných podmínek včetně těchto slov, uvalených na následného nabyvatele.

Poprvé vydáno ve Spojeném království roku 2008 vydavatelstvím Thames & Hudson Ltd, 181A High Holborn, London WC1V 7QX

www.thamesandhudson.com. © 2008 Thames & Hudson Ltd, London

Philip Matyszak, Joanne Berryová

ŽIVOTY ŘÍMANŮ

Z anglického originálu *Lives of Romans* přeložila Ľubica Obuchová.

Jazyková redakce Pavel Urbánek. Odpovědná redaktorka Zuzana Kupková.

Technický redaktor Pavel Kolín. Obálka a sazba Michal Chodanič.

Vydala Mladá fronta a.s. jako svou 7 045. publikaci:

Vytištěno v Singapuru. 304 stran, první vydání, Praha 2009

BOOKcafe.cz

ISBN 978-80-204-1958-3

Knihy Mladé fronty si můžete objednat na adrese: Mladá fronta a.s. – divize Knihy Pod Kotlářkou 3, 150 00 Praha 5-Košíře. E-mail: prodej@mf.cz, tel. 225 347 312 na internetu: www.mf.cz, www.bookcafe.cz, www.kniha.cz

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této publikace nesmí být reprodukována nebo převáděna v jakékoliv formě nebo jakýmkoliv prostředky, elektronickými či mechanickými, včetně fotokopí, záznamu nebo jiným systémem uchovávání a vyhledávání informací bez předchozího písemného souhlasu vydavatele.

OBSAH

NÁRODNÍ KNIHOVNA

1001940936

PORTRÉTY LIDÍ

8

Část 1 | Od královských poddaných k občanům republiky 753–300 př. n. l.

12

1	FAUSTULUS
Pastevec, jenž adoptoval Romula a Rema	16
2	TITUS TATIUS
Rozhořčený otec Sabine	18
3	TANAQUIL
Tvůrkyně králů	21
4	SERVIUS TULLIUS
Ze zajatce králem	23
5	BRUTUS
Osvoboditel Říma	25
6	LUCRETIA
Dokonalá římská matrona	29
7	CLOELIA
Dívka, která se vzepřela Larsovi Porsennovi	32
8	VINDICIUS
Otrok, jenž prozradil spiknutí	34
9	CINCINNATUS
Z oráče diktátorem	36
10	VERGINIUS
Centurion a revolucionář	38
11	MARCUS MANLIUS
Obránce Kapitolu	40
12	TITUS MANLIUS
Voják zabitý na otcův rozkaz	42
13	DECIUS MUS
Obětoval se bohům	44

PM.

09/IV 16008

PREZENČNÍ FOND

54 D 160428

1995 834

467(1003)

Část 2 | Od Italů k Římanům 300–88 př. n. l.

14	REGULUS Ukřižovaný generál	47
15	FABIUS PICTOR První kronikář Říma	50
16	PLAUTUS Římský dramatik	52
17	CATO STARŠÍ Pilíř ctnosti	56
18	FABIUS MAXIMUS Generál, jenž se vyhýbal Hannibalovi	59
19	CLAUDIUS MARCELLUS Obléhatel Syrakus	61
20	QUINCTIUS CRISPINUS Smrtelný boj se starým přítelem	63
21	LAELIUS Přítel Scipiona Afrikana	67
22	SPURIUS LIGUSTINUS Řadový voják, jenž se vypracoval	69
23	CORNELIA Matka Gracchů	72
24	RUTILIUS RUFUS Riziko ctností	73
25	SULLA Říman, jenž si podrobil Řím	77
26	STABERIUS ERÓS Učitel	79
27	PASITELÉS Římský sochař	82
		84

Část 3 | Život v neklidné době 88 př. n. l. – 14 n. l.

28	HORTENSIUS Král soudních dvorů	87
29	CICERO Největší římský řečník	90
30	VERRES Lakotný guvernér Sicílie	92
31	CATILINA Dekadentní revolucionář	96
32	SALLUSTIUS Rozčarovaný demagog	99
33	TIRO Ciceronův otrok a pomocník	102
34	CLODIA Aristokratka a divoška	104
35	ATTICUS Přítel mocných	106
36	SERVILIA Caesarova milenka, Brutova matka	109
37	JULIUS CAESAR Sláva a potupa	112
38	HORATIUS Básník a syn propuštěnce	114
39	AUGUSTUS Pán impéria	120
40	AGRIPPA Augustův pobočník	122
41	JULIUS ZOILOS Octavianův loajální propuštěnec	130
42	NONIUS BALBUS Dobrodinec Herculanea	133
43	LIVIUS Dějepisec Říma	135
44	EUMACHIA První dáma Pompejí	137
45	HILARION Z OXYRHYNCHU Vrah děvčátka	140
46	VERGILIUS Největší básník Říma	142
		144

Část 4 | Římané a Caesarové

14–75 n. l.

147

47	SULPICIA Mladistvá básnířka	150
48	ANTONIA AUGUSTA Matrona na trůně	152
49	SEIANUS Tiberiův nečestný nohsled	154
50	PILÁT PONSKÝ Vládce Judeje	157
51	CALIGULA Zlý, nebo šílený?	160
52	PALLAS Bývalý otrok přebírá vedení	163
53	AGRIPPINA Claudiova žena, Neronova matka	165
54	LOCUSTA Smluvní císařská travička	168
55	CORNELIUS PULCHER Patron isthmických her	170
56	NUMERIUS QUINCTIUS Herec	172
57	ANTONIA CAENIS Vespasianova milenka	174
58	PETILIUS CERIALIS Trable s testosteronem	177
59	FRONTINUS Vládce římských akvaduktů	178
60	JOSEPHUS Překonal kulturní rozdíly	181
61	AMAZONIA Gladiátorka	183
62	EPIKTÉTOS Filosofující otrok	185
63	MARTIALIS Umění epigramů	187

Část 5 | Občané císařství

75–200 n. l.

191

64	PLINIUS STARŠÍ Učenec a muž činu	194
65	LARCIUS MACEDO Pán zabítý svými otroky	197
66	MINICIUS ACILIANUS Perspektivní manžel	200
67	DOMITIANUS Paranoidní císař	200
68	AGRICOLA Guvernér Británie	204
69	TIBERIUS CLAUDIUS MAXIMUS Římský kavalerista	207
70	BLANDINA MARTIOLA Štukatérova žena v Galii	211
71	CLAUDIA SEVERA Dáma u britské posádky ve Vindolandě	211
72	APOLLODORUS Traianův architekt	214
73	ANTINOUS Hadrianův chlapecký milenec	218
74	METILIA ACTE Kněžka Velké matky	221
75	MARCUS AURELIUS Císařský filosof	223
76	AULUS GELLIUS Gramatik a spisovatel	225
77	HERODIANOS Státní zaměstnanec a historik Malé Asie	227
78	DIDIUS JULIANUS Muž, jenž si koupil císařství	230

Část 6 | Rozklad a pád 200–476 n. l.

79	CLODIA LAETA Vestálka pohřbená zaživa	233
80	ELAGABALUS Kněz slunečního boha a císař Říma	237
81	POSTUMUS Vůdce odpadlického císařství	238
82	ODAENATHUS Manžel královny Zenobie	242
83	SYMMACHIUS Vítězný gladiátor	243
84	AURELIA AMMIMA Rozvedla se s římským vojákem	246
85	JULIUS TERENTIUS Voják zabitý Peršany	248
86	SV. ALBAN Křesťanský mučedník	250
87	DIOCLETIANUS Císař, jenž abdikoval	252
88	KONSTANTIN Křesťanský císař	254
89	AMMIANUS MARCELLINUS Voják a historik	258
		262

90	JULIANUS APOSTATA Poslední pohanský císař	264
91	VALENTINIANUS Bašta proti barbarům	268
92	STILICHOS Poslední velký římský generál	271
93	HYPATIA Učená oběť náboženského fanatismu	273
94	VETTIUS AGORIUS PRAETEXTATUS Vůdce pohanů v senátu	275
95	IZÁK Z ARMÉNIE Pevný ve víře	276
96	AUGUSTIN Otec církve	280
97	LEV VELIKÝ Papež, jenž zastavil Attilu	283
98	PRISCUS Vyslanec k hunskému Attilovi	286
99	CONSENTIUS Amatérský závodník-vozataj	289
100	ROMULUS AUGUSTULUS Poslední císař	292

VPRAVO

Herci z mozaiky, která je dnes v Muzeu v Sousse (Tunisko). Římští herci nosili na jevišti masky, z nichž každá představovala archetypální postavu v komedii, frašce nebo tragédii. To obecnstvu usnadňovalo okamžitou identifikaci protagonistů jednotlivých představení.

NAPROTI

Řezník při práci ve svém krámkě. Tento reliéf, zabudovaný do zdi v Trastevere, části Říma, byl zakoupen slavným německým učencem Heinrichem Dresselem a je dnes k vidění ve Státních uměleckých sbírkách (Staatliche Kunstsammlungen) v Drážďanech.

